

Az egyházi zene sokat változott az idők során. Régen – a középkorban – a templomokban csak egyszólamú énekek hangzottak el, mégpedig hangszeres kíséret nélkül. Ezek az úgynevezett gregorián énekek, amelyek többszáz év után is nagyon szépen és ünnepélyesen szólnak. A nevüket Nagy Szent Gergely pápáról kapták, aki a 6–7. században az addig szójhagyomány útján terjedő latin egyházi énekeket összegyűjtötte, és azokat a misék rendjébe beépítette. Ugyanő volt az is, aki a kántorok képzésére Rómában iskolát alapított. Később, a 11–12. századtól terjedt el a templomi orgonák építése. Az orgona – amelyet a hangszerek királyának vagy királynőjének is neveznek – kisebb-nagyobb sípok sorozatából (sípok százaiból vagy akár ezreiből) áll, melyeket a sűrített levegő áramlása szólaltat meg. Eleinte kézi fújtatóval pumpálták a levegőt a szerkezetbe, ma már ez géppel történik. A dallamok lejátszására több sor kézi billentyűt, sőt lábbal működtetett pedálokat is használ az orgonista. Az orgonának nemcsak a hangja nagyszabású és ünnepélyes, hanem sokszor a megjelenése is igen látványos: önálló építmény, amely a templomban található más alkotások művészi stílusához igazodik. Az utóbbi évszázadokban már kisebb-nagyobb zenekarok, és több szólamban éneklő kórusok is hallhatók a templomokban. A megszólaló hangszerek is igen változatosak: a klasszikus zenekarok vonós, fúvós és egyéb hangszereitől kezdve a gitárokig, dobokig terjed a skála.

A csengőszónak különös jelentősége volt azokban a – nem is olyan régi – időkben, amikor a szentmisék állandó szövegeit még latinul mondták a papok, ráadásul a templomhajóban ülő híveknek háttal (még nem „szembemiséző oltárok” voltak, ahogy már említettük ebben a könyvben), és hangosítás nélkül. Nehezebben lehetett tehát követni, hogy éppen mi történik a szentmisén; a csengők azonban jelezték, hogy mikor kell felállni, letérdelni, mikor lehet szentáldozáshoz járulni. Egyébként körülbelül száz évvel ezelőtt már lehetett kapni magyar nyelvű kis misekönyveket is, és ez segített, hogy azok a hívek is tudják követni a szentmisét, akik nem értették a latin nyelvet.

Miután megszólalt a csengő, és felhangzott az ének, belép a szentélybe a pap. Őt általában néhány ministráns kíséri, és a sekrestyéből együtt vonulnak az oltárhoz. A pap mindig hosszú fehér miseinget hord, azon pedig rendszerint stólat és miseruhát, melynek a színe ahhoz az ünnephez igazodik, amit az Egyház abban az időszakban éppen tart. A miseing (az „alba”) talpig eltakarja a pap alakját, ami azt jelenti, hogy itt most nem a saját személye a fontos, hanem az, hogy Jézus Krisztust képviseli, az Ő tanítását hirdeti, az Ő nevében mutatja be a szent áldozatot az oltárnál. A miseing fehér színe a lelki tisztaságot is jelképezi. Minden papot egy püspök szentelt egykor pappá, a püspököt még korábban egy másik püspök, és így tovább – ez a láncolat egészen az első apostolokig nyúlik vissza, akik pedig magától Jézus Krisztustól kapták a feladatot, a küldetésüket. A miseruhán – az elején vagy a hátán – ezért gyakran látható

